

Skisse til løsning av eksamensoppgave i TDT4145 Datamodellering og databasesystemer

Vers: 17.aug 2016

Faglig kontakt under eksamen:

Roger Midtstraum: 995 72 420

Svein Erik Bratsberg: 995 39 963

Eksamensdato: 17. aug 2016

Eksamenstid (fra-til): 15:00 - 19:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler:

D – Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

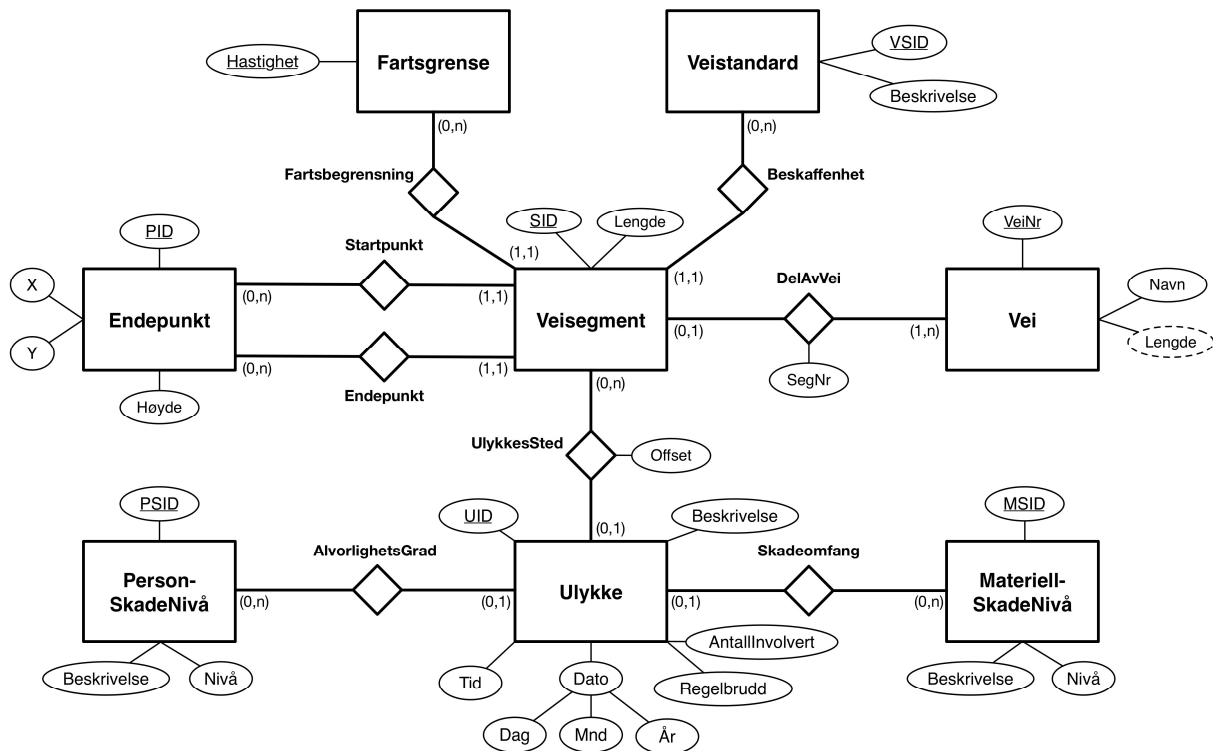
Annen informasjon:

Målform/språk: Norsk bokmål

Antall sider: 7

Antall sider vedlegg: 0

Oppgave 1

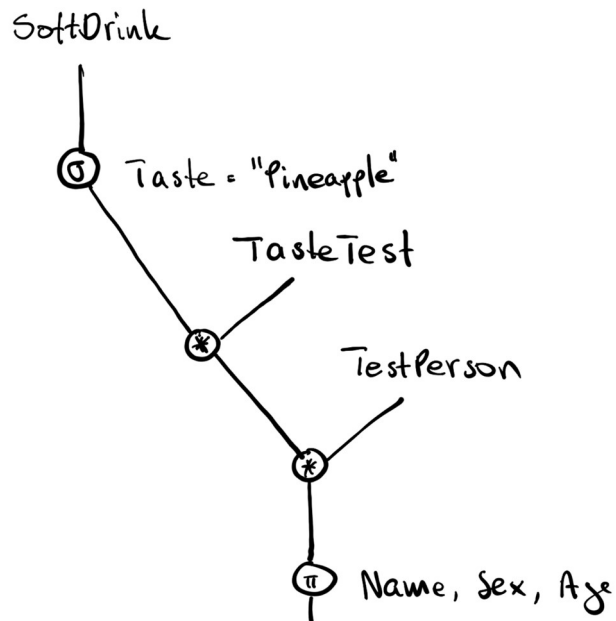
Det er en mulighet å lagre fartsgrense som attributt på Veisegment, men den valgte løsningen anses som bedre med hensyn til til å kunne administrere et sett av standardiserte fartsgrenser. En alternativ modelleringsvalg er å samle PersonSkadeNivå og MateriellSkadeNivå under en felles superklasse, SkadeNivå, som håndterer klassenes felles attributter. En slik løsning skal vurderes likeverdig med løsningen over.

Oppgave 2

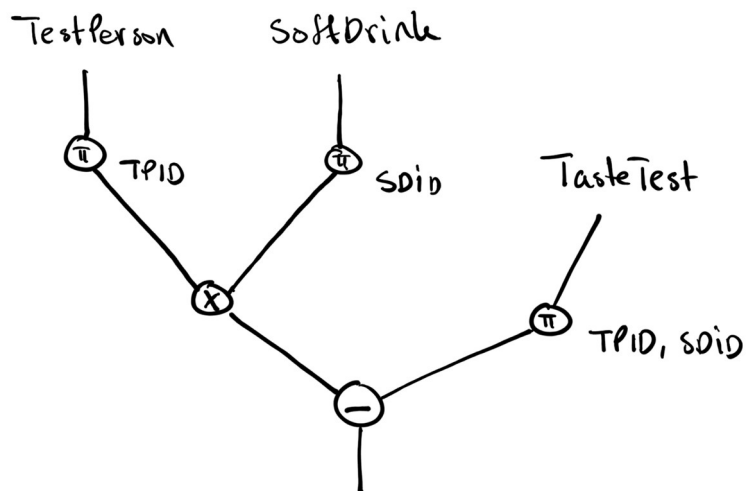
- a) Alternativ 1 vil begrense en testpersons mulighet til å smaksteste en brus flere ganger og gi den samme vurdering. Det er ingenting i det oppgitte relasjonsskjemaet som begrenser en slik mulighet. Dersom vi oversetter alternativ 1 til en ekvivalent relasjonsdatabase, vil tabellen få en annen restriksjon enn tabellen i oppgaveteksten, siden kombinasjonen av TPID, SDID og RID vil bli en nøkkel for tabellen.

Alternativ 2 har ingen av disse problemene og samsvarer derfor bedre med det oppgitte relasjonsskjemaet.

b) Relasjonsalgebra:

c) Relasjonsalgebra:

d) SQL

```
select avg(Age)
from TestPerson
where TPID in (select TPID
               from TasteTest natural join SoftDrink
               natural join Ranking
               where Taste = "Pinapple"
               and Description = "awesome")
```

Det er likeverdig å bruke "inner join" i den indre spørringen. Det skal heller ikke trekkes for å løse oppgaven med join, uten nøsting.

e) SQL:

```
select RID, Description, count(*) as "Antall"
from TasteTest inner join Ranking
    on (TasteTest.RID = Ranking.RID)
group by RID, Description
order by RID ASC
```

Det er likeverdig å bruke "natural join" i spørringen. Det er ikke nødvendig å bruke alias for count(*).

f) SQL:

```
select SDID, ProductName, count(*) as "Antall"
from SoftDrink natural join TasteTest natural join Ranking
    natural join TestPerson
where Taste = "Orange"
    and Description = "awesome"
    and Sex = "female"
group by SDID, ProductName
having Antall > 5
```

Det er likeverdig å bruke "inner join" i spørringen. Det er ikke nødvendig å bruke alias for count(*). Oppgaven kan også løses med en nøstet spørring.

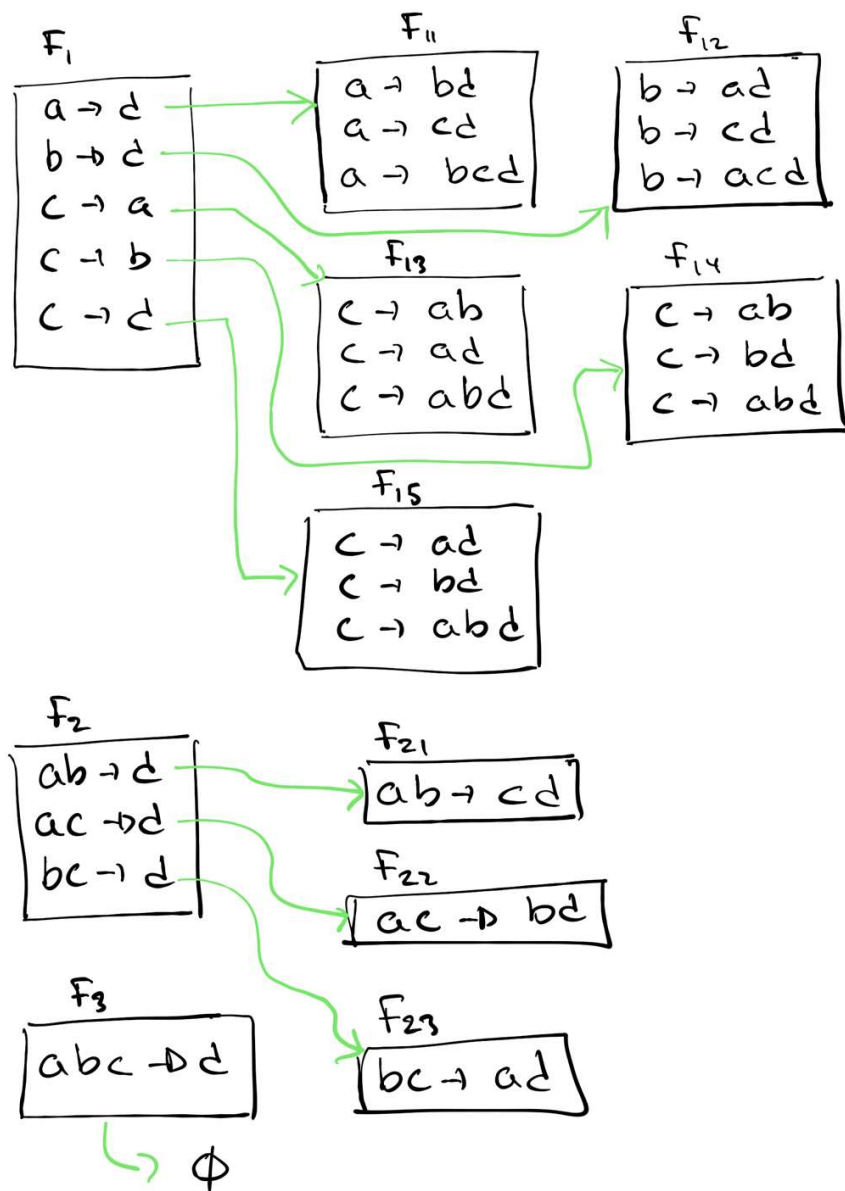
Oppgave 3

- a) Når en spesialisering er *disjunkt* kan ikke entiteter være med i flere av subklassene.
- b) Når en spesialisering er *total* må alle entiteter være med i minst en subklasse.
- c) Dersom det finnes fremmednøkler må disse referere til tuppler som finnes eller ha NULL-verdi for alle attributtene i fremmednøkkelen.

Oppgave 4

Vi kan i utgangspunktet se bort fra funksjonelle avhengigheter (FD) med ett eller flere attributter som er med i både venstre og høyre side i den funksjonelle avhengigheten. Om slike FD-er gjelder eller ikke avgjøres av en FD med samme venstreside-attributter, der de overlappende attributtene er fjernet fra høyresiden.

I figuren under har vi vist en løsning der vi tar utgangspunkt i FD-er med henholdsvis ett (F₁), to (F₂) eller tre (F₃) venstreside-attributter som ikke kan gjelde med utgangspunkt i den oppgitte tabellforekomsten.

For hver FD som vi kan utelukke, kan vi i tillegg utelukke alle FD-er som kan utlede den aktuelle FD-en. Et eksempel fra F1: $a \rightarrow d$ kan utelukkes. Det betyr at vi heller ikke kan ha $a \rightarrow bd$ siden vi fra denne kan utlede $a \rightarrow b$ og $a \rightarrow d$. I figuren har vi vist alle "ekstra-FD-er" som kan utelukkes med utgangspunkt i de tre startmengdene.

Svaret på oppgaven er: $F_1 \cup F_{11} \cup F_{12} \cup F_{13} \cup F_{14} \cup F_{15} \cup F_2 \cup F_{21} \cup F_{22} \cup F_{23} \cup F_3$

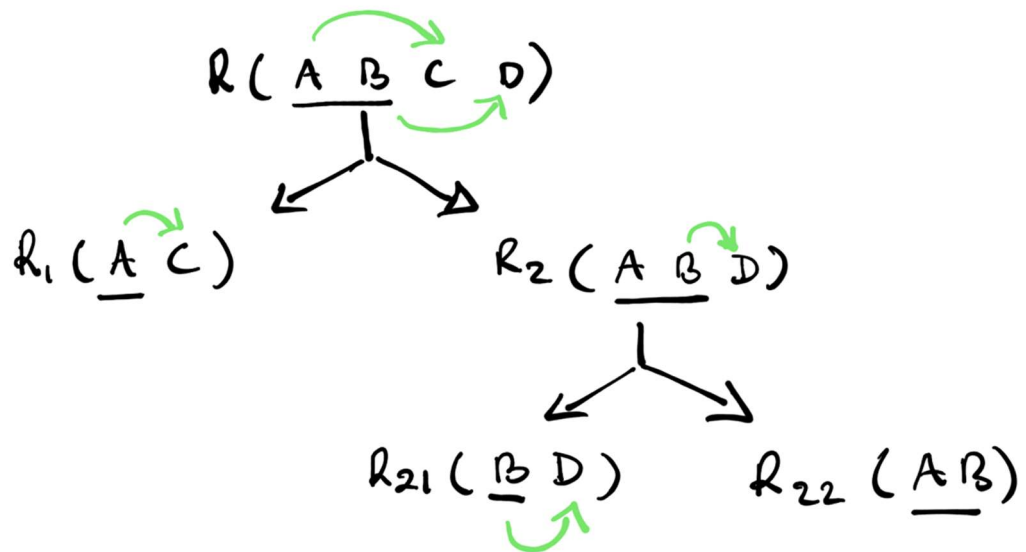
Merknad: Det viste seg at denne oppgaven var mye vanskeligere enn vi opprinnelig tenkte. Ved sensur ble det gitt full uttelling for svar som inneholdt minst F1.

Oppgavetypen er lite aktuell ved fremtidige eksamener i emnet.

Oppgave 5

- a) Andre normalform (2NF) tillater ikke at ikke-nøkkel-attributter er avhengige av en ekte delmengde av en nøkkel for tabellen. I R er AB eneste nøkkel. På grunn av $A \rightarrow C$ og $B \rightarrow D$ har vi delvise funksjonelle avhengigheter som bryter kravene til 2NF.

b) En god løsning er dekomponering i R_1 , R_{21} og R_{22} som vist i under:

- Alle tabellene er på BCNF siden alle funksjonelle avhengigheter har venstesider som er supernøkkel for den aktuelle tabellen.
- Alle attributtene er med i minst en av tabellene.
- Alle funksjonelle avhengigheter er representert i minst en av tabellene.
- R_{21} og R_{22} joiner tapsløst til R_2 siden det felles attributtet (B) er en supernøkkel for R_{21} . R_2 har tapsløst join med R_1 siden det felles attributtet (A) er en supernøkkel i R_1 . Siden alle del-dekomponeringene har tapsløst-join-egenskapen, vil dekomponeringen som helhet ha det.

c) Et av mange mulige eksempler som viser at dekomponeringen ikke har tapsløst-join-egenskapen:

Utgangspunkt: $R(A B C D)$

1	1	1	1
2	1	2	2
3	2	1	1

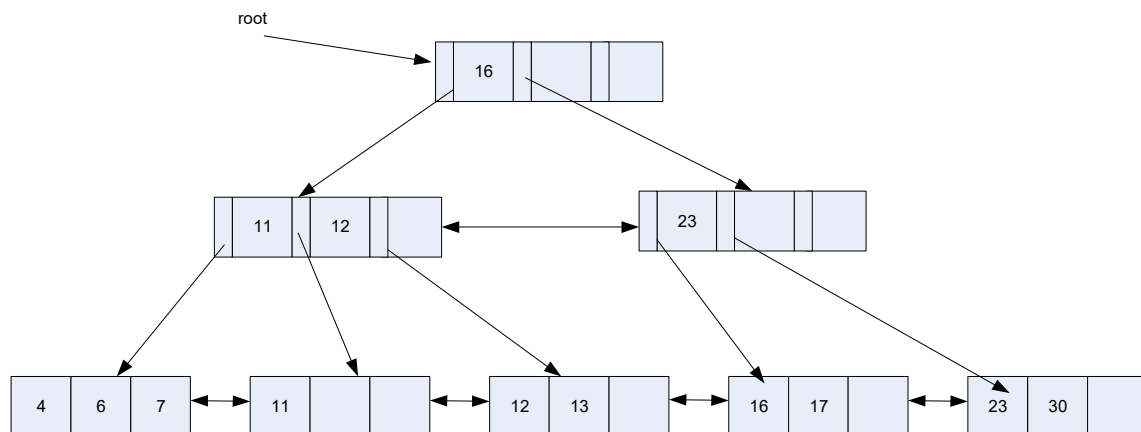
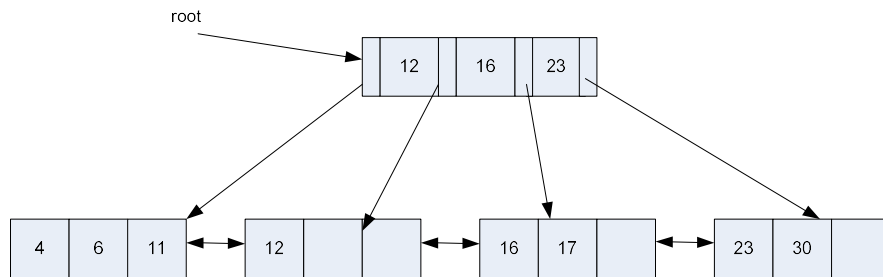
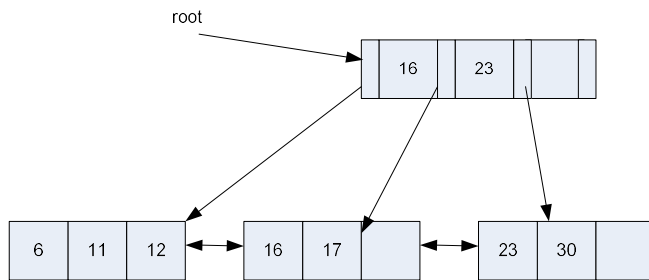
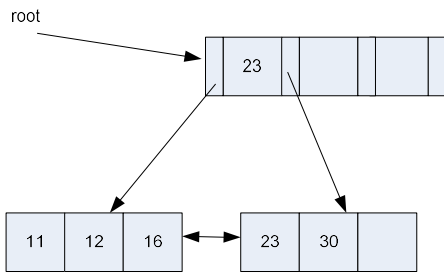
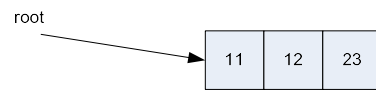
Vi får da: $R_1(A B)$ og $R_2(B C D)$

$R_1(A B)$		$R_2(B C D)$		
1	1	1	1	1
2	1	1	2	2
3	2	2	1	1

Joiner R_1 og R_2 : $R_1 \bowtie R_2 (A B C D)$

1	1	1	1	ok
1	1	2	2	X
2	1	1	1	X
2	1	2	2	ok
3	2	1	1	ok

Oppgave 6

Oppgave 7

- a) Her er det lurt med en clustered hash på staffNo fordi det er oppdatering av ansatte via dette attributtet. I tillegg kan det være lurt med en unclustered B+-tre-index på salary, slik at det er lett å finne den/de ansatte med høyest lønn. Et clustered B+-tre på staffNo kan også erstatte hash-strukturen.
- b) Vi har 7 plasser i buffer. Bruker 5 av de til Department, 1 til Staff og 1 til joinresultat. Vi får da lest Department i biter seks ganger og hver gang må vi lese Staff. Dvs. vi får $6 \cdot (5 + 1000) = 6030$.

Oppgave 8

- a) Ikke-konfliktserialiserbar: $1 \rightarrow 2 \rightarrow 3$ og $1 \leftrightarrow 3$.
- b)

T1	T2	T3
----	----	----
rl1(X)		
r1(X)		
	rl2(Y)	
	r2(Y)	
rl1(Y)		
r1(Y)		
		rl3(X)
		r3(X)
		rl3(Y)
		r3(Y)
prøver wl1(X)		
må vente		
		prøver wl(Y)
		må vente
	rl2(X)	
	r2(X)	
	wl2(Z)	
	w2(Z)	
	C2; slipper Y,X,Z-låser	

Vranglås mellom T1 og T3. En av de må aborteres og låsene slippes slik at den andre fullfører. Så kan den som ble abortert restartes.

Oppgave 9

- a) Vi ser på en loggpost med LSN og BlockId / PageId.
 - 1. Hvis PageId ikke finnes i DPT, kan vi slippe REDO
 - 2. Hvis Loggpostens LSN er mindre enn DPTs tilsvarende RecoveryLSN, kan vi slippe REDO.

3. Hvis Loggpostens LSN er mindre eller lik Blokkas/Pagens PageLSN, kan vi slippe REDO.

- b) Det som skjer ved commit er at transaksjonens loggposter skrives ut til disk. Evt. skitne datablokker i buffer trenger ikke å skrives ut her. De kan skrives ut senere.